

slippe paa en taalelig Maade bort fra et i sig selv umaadelig ufordeelagtigt Foretagende, hvis eneste gode Side er den, at vi ved at holde fast ved det, kunne efter al Sandsynlighed, hvis ikke den ærede Entrepreneur har udmærkede Respirations- (Lundbræts-) Organer, gaae ham. Dette er vor Magt som vor Ulykke; thi det er altid en Ulykke at have fristet en Mand ind paa et saa mordersk Foretagende. Det forekommer mig, at ethvert Forsøg paa nu, under de nærværende Forhold, ved første Behandling at trænge dybere ind i Enkeltthederne af denne Lov, vil være et ganske forgjæves Forsøg. Jeg vil ikke paastaae, at man ikke ved at trænge dybere ind skulde kunne faae et helbigere Udbytte ud af den; men jeg mener, at man ikke nu, i dette Dieblis, vil kunne trænge dybere ind. Det er et System, som staaer i Modstrid, det skal jeg erkende, med det System, som det er mig trøstende at høre En har udtalt klart, det er det af det ærede Medlem fra Odense Amts 1ste Valgkreds (Schovelin) nævnte, at vi lægge 4 Fingre paa Randfortet og søge en Bane fra Kiel til Hamborg, en fra Flensborg til Husum, en over Fyen til Varde og en fra Aarhus til Vensøbugten — det ærede Medlem sagde Skive; men naar vi staae paa Contractens Grundvold, saa lad os holde fast paa Vensøbugten; det er det Fortræffelige ved den; det er kun over Vensøbugten, at vi faae Indigo — Længdebanelen skulde da være det underordnede Forbindelsesmiddel imellem disse Hovedbaner, det underordnede Forbindelsesmiddel, ikke det tilfældige. Det forekommer mig, at naar man fatter det rigtigt, vil man see, at her aabenbart ligger to Systemer imod hinanden, som ikke kunne pleies paa eengang. Det ene er et Længdebanelsystem, som denne Lov gaaer ud paa, og som den kun kan komme til ved at gaae podeliggende tilværks imod den tilbligere Tverbanelov, og dernæst et Tverbanelsystem, som kræver forffjellige andre Jernbaner, førend denne Længdebane kan komme i værk, som altsaa gaaer en ganske anden Retning og forudsætter ganske andre Udgifter uden et større Maal for Provindsjerne. Dette System er altsaa det, som skulde knytte Riget til Kjøbenhavn og dele Riget indbyrdes i mange smaa Afdelinger. Jeg troer ikke, det vil være et

virkeligt Centraliseringsystem; men det er, derfor omtaler jeg det, meget betegnende. Vi kunne, som sagt, ikke holde paa disse Systemer paa eengang; vi maae komme til det Ene eller blive ved det Andet. Det er Alt, hvad jeg skal sige om Retningen af Banen og om Enkelthederne af det foreliggende Forslag. Jeg troer, som sagt, ikke, at vi i den Henseende kunne komme et Skridt videre i denne Sag ved denne almindelige Forhandling. Jeg skal villig indrømme, at der kan være mange Andre, som kunde have en By, som de ønske, Banen skulde komme til, og det forundrer mig, at jeg ikke har hørt det fra Flere. Jeg har dog troet, at der var Noget i Baghaanden hos det ærede Medlem, som talte først (Klee); thi kun naar jeg skjød et Ord ind, kunde jeg forstaae hans Tale, og det var meget Lidt, jeg kunde forstaae, naar jeg ikke satte „Rander s“ ind. Men om ogsaa ethvert enkelt Medlem, der har en saadan By, hvortil han har lyst at kunne reise med Bequemmelighed, vilde nævne den og dens Betydning her, vilde dette dog ikke fremme dette Arbejde, og selv vilde de ikke være komne et Skridt videre, thi man vilde ikke kunne føie dem — Randers undtagen, thi uden at føie Randers, vide vi, at der ikke kan opnaaes Noget her i Landet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Viborg Amts 5te Valgkreds har Ordet.

Klein: Jeg frasalder det.

Formanden: Rigsdagsmanden for Hjørring Amts 3die Valgkreds har Ordet.

Øvstgaard: Jeg kan ikke Andet end udtale som min fulde Overbeviisning, at Regjeringsringen ved at forelægge nærværende Lovudkast har imøbekommet et Ønske, som længe har været næret af den langt overveiende Deel af Befolkningen i Sylland. Da allerede flere foregaaende Talere have talt om de Punkter, som især bør komme i Betragtning, og den pecuniære Øhrde, hvorom der her er Tale, saa skal jeg kun med saa Ord omtale Sagen, og navnlig det, som er omtalt af den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 1ste Valgkreds (L.